Læreplan i kvensk eller finsk som andrespråk

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. mai 2026 med hjemmel i lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 1-4 andre ledd.

Gjelder fra 01.08.2026

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Kvensk eller finsk som andrespråk er et sentralt fag for å gi både språkkompetanse og bred forståelse av kulturelt mangfold. Språkkunnskaper og kulturforståelse bidrar til samarbeid og dialog og åpner for deltakelse på ulike arenaer, også utenfor landegrensene. Faget åpner for arbeidsmuligheter i yrker som krever flerspråklig og flerkulturell kompetanse. Det velges opplæring i enten kvensk eller finsk.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Kvener/norskfinner er en av fem nasjonale minoriteter i Norge. Kvensk og finsk språk er en del av det språklige og kulturelle mangfoldet i Norge. Faget skal gi elevene kunnskap om mangfold, identitet og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnsliv og skal bidra til at elevene blir bevisste på minoritetsperspektiver både på Nordkalotten og i storsamfunnet. Det å lære språk åpner dørene for et større språk- og kulturfellesskap, og kan bidra til at elevene også utvikler aksept for at det er flere måter å tolke verden på. Faget bidrar til å fremme elevenes språkkunnskaper og gi dem innsikt i at det å kunne flere språk er en ressurs både for elevene selv og for samfunnet.

Kjerneelementer

Muntlig kommunikasjon

Det muntlige språkets muligheter skal utforskes og oppdages gjennom lek, kreative læringsprosesser og digitale medier og ressurser. Elevene skal utvikle et ordforråd og ferdigheter for å kunne lytte og kommunisere med andre i ulike sammenhenger.

Skriftlig kommunikasjon

Det skriftlige språkets muligheter skal utforskes og oppdages gjennom lek, kreative læringsprosesser og digitale ressurser. Elevene skal utvikle et ordforråd og ferdigheter for å kunne lese, forstå og skrive tekster med ulik lengde og vanskelighetsgrad og til ulike målgrupper og formål. Elevene skal bruke relevant språk- og kommunikasjonsteknologi og bearbeide tekster etter tilbakemelding. Tekster knyttet til hverdagsliv og kvensk/norskfinsk kultur inngår i dette kjerneelementet.

Språket som system og mulighet

Elevene skal utforske og tilegne seg språket som system både muntlig og skriftlig gjennom ulike aktiviteter. De skal kjenne til og bruke de vanligste

grammatiske strukturene for å kunne kommunisere på ulike nivåer. De skal utvikle et metaspråk for å kunne snakke om egen språklæring. Elevene skal også kunne reflektere over hvordan de lærer språk. Elevene skal bruke ulike digitale ressurser og hensiktsmessig språk- og kommunikasjonsteknologi i egen læring.

Kvensk/norskfinsk kultur og samfunn

Kjerneelementet kvensk/norskfinsk kultur og samfunn skal gi elevene mulighet til å få en forståelse av kultur, identitet og historie på Nordkalotten, og til å lære om kveners/norskfinners levesett og situasjon i Norge. Dette skal bidra til å utvikle elevenes egen identitet.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I kvensk eller finsk som andrespråk handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om at elevene skal utvikle et positivt selvbilde og en trygg identitet som flerspråklige. Opplæringen i faget skal gi elevene en forståelse av språklig og kulturelt mangfold. Gjennom faget skal elevene få erfare at flerspråklighet er en ressurs både i skolen og ellers i samfunnet.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i kvensk eller finsk som andrespråk er å kommunisere og samhandle med andre ved å lytte, forstå og delta i samtaler tilpasset eget språknivå. Utvikling av muntlige ferdigheter i kvensk eller finsk som andrespråk går fra å kunne leke og eksperimentere med språklyder og enkeltord til å bruke ferdighetene i stadig mer komplekse situasjoner. Dette innebærer å ta i bruk et gradvis bredere ordforråd og flere språklige strukturer, og å sette ord på og reflektere over opplevelser.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i kvensk eller finsk som andrespråk er å kunne kommunisere skriftlig på en hensiktsmessig og forståelig måte. Utvikling av å kunne skrive i kvensk eller finsk som andrespråk går fra å kunne skrive enkeltord og fraser til å kunne produsere stadig mer komplekse tekster om faglige emner. Dette innebærer å beherske språkets formverk i stadig økende grad og å bruke et gradvis bredere ordforråd og flere språklige strukturer. Dette innebærer også å bruke hjelpemidler på en hensiktsmessig måte.

Å kunne lese

Å kunne lese i kvensk eller finsk som andrespråk er å forstå ulike typer tekster med ulike formål, både på papir og digitalt. Utvikling av å kunne lese i kvensk eller finsk som andrespråk går fra å kunne lese og forstå enkeltord og fraser til å kunne forstå stadig mer komplekse tekster om ulike emner. Dette innebærer å forstå stadig flere ord, uttrykk og språklige strukturer, og å kunne bruke hjelpemidler og kilder på en hensiktsmessig måte. Lesing i kvensk eller finsk som andrespråk skal gi rom for læring, opplevelse og tolkning.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i kvensk eller finsk som andrespråk er å kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser, utvikle digital dømmekraft og bruke hensiktsmessige digitale verktøy. Utvikling av digitale ferdigheter i kvensk eller finsk som andrespråk går fra å kunne leke og eksperimentere med digitale ressurser til i økende grad å kunne bruke digitale ressurser selvstendig for å kommunisere muntlig og skriftlig, innhente kunnskap, utforske kultur og lage sammensatte produkter. Dette innebærer å utvikle kritisk dømmekraft i bruk av digitale medier og ressurser. For elever på 1.-4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering 2. trinn

Kompetansemål etter 2. trinn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte, forstå, lese og bruke innøvde ord og fraser i nye situasjoner
- kommunisere i lek og bruke praktiske situasjoner til å lære språk
- leke og eksperimentere med språklyder, stavelser, ord og setninger
- fortelle om opplevelser eller erfaringer gjennom kreative og estetiske uttrykk

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på 1. og 2. trinn når de gjenkjenner ord og fraser, og uttrykker seg muntlig med støtte i bilder og kroppsspråk. Videre viser og utvikler elevene kompetanse når de uttaler bokstavlyder og lyderer ord. De viser og

utvikler også kompetanse når de får anledning til å formidle erfaringer fra kulturmøter, også på norsk.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene være i bevegelse, delta i lek, utforske, undre seg og bruke sansene sine i språklæringen. Læreren skal også legge til rette for at elevene utvikler muntlig og skriftlig språk gjennom å erfare at det å prøve seg fram, alene og sammen med andre er en del av det å lære. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og hva de får til bedre enn tidligere. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle ferdighetene sine i å lese, skrive og snakke kvensk eller finsk.

Kompetansemål og vurdering 4. trinn

Kompetansemål etter 4. trinn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i samtale om kjente emner
- finne informasjon og uttrykke forståelse av innholdet
- utforske ulike språkarenaer og bruke dem til egen språklæring
- utforske og eksperimentere med oppbygningen av ord og setninger
- bli kjent med, dokumentere og presentere tradisjoner eller kulturelle uttrykk

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på 3. og 4. trinn når de eksperimenterer med ord og fraser og gjør seg forstått i kjente, dagligdagse situasjoner. Elevene viser og utvikler også kompetanse når de får anledning til å dele sine opplevelser av møter med språk, kultur og tradisjoner med andre.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene være i bevegelse, delta i lek, utforske, undre seg og bruke sansene sine i språklæringen. Læreren skal legge til rette for at elevene skal kunne utvikle muntlig og skriftlig språk gjennom å prøve og feile og gjennom å være kreative og bruke det de har lært i nye og varierte situasjoner, alene og sammen med andre. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og hva de får til bedre enn tidligere. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke

veiledningen for å utvikle ferdighetene sine i å lese, skrive og snakke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Kompetansemål og vurdering 7. trinn

Kompetansemål etter 7. trinn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i spontane og planlagte muntlige og skriftlige situasjoner
- bruke relevante ordbøyinger og setningsstrukturer i egen produksjon
- utforske og reflektere over flerspråklighet og språkmøter
- bli kjent med kvener/norskfinner som en nasjonal minoritet og utforske og beskrive likheter med andre minoriteter

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på 5., 6. og 7. trinn når de leser, deltar i samtaler og når de muntlig og skriftlig utforsker, informerer om og forteller om ulike dagligdagse og enkelte faglige emner. De viser og utvikler også kompetanse når de gjenkjenner og bruker ord, uttrykk og språklige strukturer i egen muntlig og skriftlig tekstproduksjon.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske og bruke kreativitet og fantasi i språklæringen. Læreren skal også legge til rette for at elevene utvikler kompetanse gjennom praktisk arbeid, samtaler og meningsutvekslinger og gjennom å arbeide med faglige oppgaver, alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og hva de får til bedre enn tidligere. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å videreutvikle leseferdigheter og muntlige og skriftlige ferdigheter og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Kompetansemål og vurdering 10. trinn

Kompetansemål etter 10. trinn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i spontane og planlagte samtaler om ulike emner
- finne informasjon om kjente temaer, og bruke den i egen produksjon
- bruke modelltekster i egen produksjon

- bruke kunnskap om språk og tekststruktur i egen tekstskaping
- undersøke og reflektere over ulike sider ved kvensk/norskfinsk kultur og historie og ulike sider ved «tre stammers møte»

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på 8., 9. og 10. trinn når de stiller oppklarende og utdypende spørsmål i samtale, og når de formulerer seg muntlig og skriftlig om kjente emner. Videre viser og utvikler de kompetanse når de bruker grunnleggende regler og mønstre for uttale, rettskriving og ordbøying i muntlige og skriftlige tekster. De viser og utvikler også kompetanse når de presenterer emner fra kvensk/norskfinsk kultur og historie, og når de gjør rede for begrepet «tre stammers møte». Elevene viser og utvikler også kompetanse når de leser, identifiserer hovedmomenter i og forstår tydelige sammenhenger i tekster, og når de skaper sammenhengende og sammensatte tekster der informasjon fra kilder er innlemmet på en etterprøvbar og hensiktsmessig måte.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske og bruke kreativitet og fantasi i varierte oppgaver, alene og sammen med andre. Læreren skal åpne for kreative prosesser der elevene kan få erfare at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og hva de får til bedre enn tidligere. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å videreutvikle leseferdigheter og muntlige og skriftlige språkferdigheter, til å bearbeide eget arbeid og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kvensk eller finsk som andrespråk ved avslutningen av opplæringen etter 10. trinn. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk som andrespråk basert på kompetansen eleven har vist både muntlig og skriftlig.

Kompetansemål og vurdering vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram

Kompetansemål etter vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i samtaler og tilpasse språket til formål og situasjon
- finne informasjon i skriftlige og muntlige tekster og bruke den i egen produksjon, også i produksjon av tekster knyttet til eget utdanningsprogram
- bruke metaspråk til å forklare og sortere språklige strukturer
- reflektere over og fortelle om flerspråklige samfunn på Nordkalotten og muligheter som språkkunnskaper gir i arbeidslivet og andre sammenhenger

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram når de deltar i samtaler og utveksler informasjon og meninger om kjente emner, og når de bruker språk som er tilpasset situasjon og mottaker både muntlig og skriftlig. De viser og utvikler også kompetanse i faget når de reflekterer over faglige emner og bruker grunnleggende språklige strukturer i muntlige og skriftlige tekster. Videre viser og utvikler de kompetanse når de får anledning til å reflektere over betydningen av flerspråklighet og hvilke muligheter språklige kunnskaper gir i et mangfoldig samfunn.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske og bruke kreativitet og fantasi i språklæringen. Læreren skal legge til rette for at elevene får arbeide med faglige oppgaver både alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å bearbeide og videreutvikle egne muntlige og skriftlige tekster og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner, inkludert situasjoner knyttet til eget utdanningsprogram.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kvensk eller finsk som andrespråk ved avslutningen av opplæringen etter vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk som andrespråk basert på kompetansen eleven har vist både muntlig og skriftlig.

Kompetansemål og vurdering vg1 studieforberedende utdanningsprogram

Kompetansemål etter vg1 studieforberedende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i samtaler og tilpasse språket til formål og situasjon
- finne informasjon i skriftlige og muntlige tekster, og bruke den i egen produksjon
- bruke metaspråk til å forklare og sortere språklige strukturer
- reflektere over og fortelle om flerspråklige samfunn på Nordkalotten og muligheter som språkkunnskaper gir i arbeidslivet og i andre sammenhenger

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på vg1 studieforberedende utdanningsprogram når de deltar i samtaler og utveksler informasjon og meninger om kjente emner, og når de bruker språk som er tilpasset situasjon og mottaker både muntlig og skriftlig. De viser og utvikler også kompetanse i faget når de reflekterer over faglige emner og bruker grunnleggende språklige strukturer i muntlige og skriftlige tekster. Videre viser og utvikler de kompetanse når de får anledning til å reflektere over betydningen av flerspråklighet og hvilke muligheter språklige kunnskaper gir i et mangfoldig samfunn.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske og bruke kreativitet og fantasi i språklæringen. Læreren skal legge til rette for at elevene får arbeide med faglige oppgaver både alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å bearbeide og videreutvikle egne muntlige og skriftlige tekster og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Kompetansemål og vurdering vg2 studieforberedende utdanningsprogram

Kompetansemål etter vg2 studieforberedende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i og drive samtaler videre med relevante innspill
- finne og vurdere informasjon i ulike typer kilder og bearbeide og bruke informasjon i egen produksjon
- bruke kunnskap om hensiktsmessige språklige strukturer i produksjon og bearbeiding av tekster
- utforske og forklare hovedtrekkene i kvensk og finsk språkhistorie

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på vg2 studieforberedende utdanningsprogram når de videreutvikler innspill fra andre, fremmer egne meninger og samtaler om kjente emner. De viser og utvikler også kompetanse i faget når de leser, finner implisitt informasjon og reflekterer over innhold i tekster, og når de bruker relevant informasjon fra ulike typer kilder på en hensiktsmessig måte både muntlig og skriftlig. Videre viser og utvikler de kompetanse i faget når de gjør rede for sentrale trekk ved kvensk/finsk språkhistorie.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske faglige spørsmål på ulike måter, alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å bearbeide og videreutvikle egne muntlige og skriftlige tekster og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Kompetansemål og vurdering vg3 studieforberedende utdanningsprogram

Kompetansemål etter vg3 studieforberedende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta aktivt med konstruktive innspill i samtaler
- finne informasjon i ulike typer tekster og reflektere over denne i eget arbeid
- mestre og bruke sentrale språklige strukturer tilpasset kommunikasjonssituasjonen
- utforske det språklige og kulturelle mangfoldet i Norge og nabolandene og reflektere over hvordan språk, kultur og tilhørighet er med på å skape identitet

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på vg3 studieforberedende utdanningsprogram når de tar initiativ til, opprettholder og avslutter samtaler, inkludert spontane samtaler om kjente emner. De viser og utvikler også kompetanse når de leser, finner implisitt informasjon og gir vurderinger av og reflekterer over innhold i ulike typer tekster. De viser og utvikler også kompetanse når de bruker sentrale språklige strukturer i muntlige og skriftlige tekster tilpasset innhold og mottaker. Til sist viser og utvikler de kompetanse i faget når de reflekterer over språk og identitet i et flerkulturelt samfunn.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske faglige spørsmål på ulike måter, alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å bearbeide og videreutvikle egne muntlige og skriftlige tekster og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kvensk eller finsk som andrespråk ved avslutningen av opplæringen etter vg3 studieforberedende utdanningsprogram. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk muntlig basert på kompetansen eleven har vist i muntlige situasjoner, både spontane og planlagte. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk skriftlig basert kompetansen eleven har vist i et utvalg kortere og lengre tekster i ulike sjangre og for ulike formål.

Kompetansemål og vurdering vg3 påbygging til generell studiekompetanse

Kompetansemål etter vg3 påbygging til generell studiekompetanse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i og drive samtaler videre med relevante innspill
- delta aktivt med konstruktive innspill i samtaler

- finne og vurdere informasjon i ulike typer kilder og bearbeide og bruke informasjon i egen produksjon
- finne informasjon i ulike typer tekster og reflektere over denne i eget arbeid
- bruke kunnskap om hensiktsmessige språklige strukturer i produksjon og bearbeiding av tekster
- mestre og bruke sentrale språklige strukturer tilpasset kommunikasjonssituasjonen
- utforske og forklare hovedtrekkene i kvensk og finsk språkhistorie
- utforske det språklige og kulturelle mangfoldet i Norge og nabolandene, og reflektere over hvordan språk, kultur og tilhørighet er med på å skape identitet

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i kvensk eller finsk som andrespråk på vg3 påbygging til generell studiekompetanse når de tar initiativ til, opprettholder og avslutter samtaler, inkludert spontane samtaler om kjente emner. De viser og utvikler også kompetanse når de leser, finner implisitt informasjon og gir vurderinger av og reflekterer over innhold i ulike typer tekster. De viser og utvikler også kompetanse når de bruker sentrale språklige strukturer i muntlige og skriftlige tekster tilpasset innhold og mottaker. Til sist viser og utvikler de kompetanse i faget når de reflekterer over språk og identitet i et flerkulturelt samfunn.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene utforske faglige spørsmål på ulike måter, alene og sammen med andre. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære et språk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kvensk eller finsk som andrespråk. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å bearbeide og videreutvikle egne muntlige og skriftlige tekster og til å bruke kvensk eller finsk i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kvensk eller finsk som andrespråk ved avslutning av opplæringen etter vg3 påbygging til generell studiekompetanse. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk muntlig basert på kompetansen eleven har vist i muntlige situasjoner, både spontane og planlagte. Læreren skal sette karakter i kvensk eller finsk skriftlig basert

kompetansen eleven har vist i et utvalg kortere og lengre tekster i ulike sjangre og for ulike formål.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

10. trinn: Eleven skal ha én standpunktkarakter
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram: Eleven skal ha én standpunktkarakter
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram: Eleven skal ha to standpunktkarakterer, én skriftlig og én muntlig
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse: Eleven skal ha to standpunktkarakterer, én skriftlig og én muntlig

Eksamen for elever

10. trinn: Eleven kan trekkes ut til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram: Eleven kan trekkes ut til skriftlig eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram: Eleven kan trekkes ut til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut til muntlig eksamen med forberedelsesdel. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse: Eleven kan trekkes ut til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedeslsedel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut til muntlig eksamen med forberedelsesdel. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

10. trinn: Se gjeldende ordning for grunnskoleopplæring for voksne.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram: Privatisten skal opp til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Privatisten skal også opp til muntlig eksamen. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram: Privatisten skal opp til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedelsedel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. I tillegg skal privatisten opp til muntlig eksamen. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse: Privatisten skal opp til skriftlig eksamen. Eksamen skal ha forberedelsedel. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. I tillegg skal privatisten opp til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.